

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

10 december 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de voorstellen in verband met de invoering van gratis investeringscoördinatoren en de herbespreekbaarheid van de expansiesteun nieuwe stijl

Vraag om uitleg van de heer Flor Ory tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de opvolging van het actieplan Limburgs Platform Werkgelegenheid

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Woensdag 10 december 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Roland Van Goethem

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.05 uur.*

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de voorstellen in verband met de invoering van gratis investeringscoördinatoren en de herbespreekbaarheid van de expansiesteun nieuwe stijl

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot de heer Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de voorstellen in verband met de invoering van gratis investeringscoördinatoren en de herbespreekbaarheid van de expansiesteun nieuwe stijl.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn vraag is 7 weken geleden ingediend. Op dat ogenblik was ze heel pertinent. Sindsdien is er heel wat gebeurd. Ze blijft echter pertinent aangezien minister-president Somers in het kader van de ondernemingsconferentie, heeft voorgesteld gratis investeringscoördinatoren ter beschikking te stellen van bedrijven die een investering doen van minimum 5 miljoen euro.

Daarbij wordt in eerste instantie gedacht aan onroerende investeringen – gebouwen en onroerende goederen door bestemming. De coördinator zou zich bezighouden met milieu-, bouw- en andere vergunningen. Hij zou ook instaan voor het contact tussen het bedrijf en de overheid als een onderdeel van de administratieve vereenvoudiging. Op zich is dat een goed idee, hoewel we ons in moeilijke begrotingstijden bevinden waarin de openbare middelen zeer goed moeten worden ingezet.

Voor de conferentie zou 75 miljoen euro worden uitgetrokken. Dat is nu achterhaald. Dat bedrag is intussen opgetrokken tot een veel hoger bedrag. De voorstellen die toen werden gedaan, waren vaag en invulbaar. Ik weet niet of daar tijdens de conferentie een antwoord op is gegeven.

Wat wordt verstaan onder het begrip 'bedrijf' ? Moet de investering minstens 5 miljoen euro bedragen ? Wat wordt verstaan onder het begrip 'investering' ? Gaat het om een eenmalige uitgave of mag de investering schijfsgewijze verlopen ? Wat met de starters die normaal gezien nooit dergelijke substantiële investeringen hebben verricht ? Bestaat er geen gevaar dat bedrijven hun investeringen nu zullen uitstellen, zoals we dat ook hebben vastgesteld inzake de registratierechten, totdat de Vlaamse regering het dossier administratief en wettelijk rond heeft ? Wat met bedrijven die tegelijkertijd in België investeren en herlokalisieren in het buitenland, voor wat de tewerkstelling betreft ? Is er een link tussen werkgelegenheid en het toekennen van voordelen aan bedrijven ?

Wat is het statuut van de investeringscoördinator ? Is het een ambtenaar, een consultant op contractuele basis of een werknemer van het bedrijf ? Hoelang duurt die opdracht en aan wie is de coördinator verantwoording verschuldigd ? Op welke wettelijke basis kan de investeringscoördinator optreden voor rekening en in naam van een bedrijf enerzijds, en van de betalende overheid anderzijds ? Met andere woorden, op welke wettelijke basis kan de coördinator het bedrijf en/of de overheid binden ? Hoelang blijft het door de overheid ingestelde systeem van de overheidscoördinatoren gehandhaafd ? Wat met de KMO's die een lager bedrag investeren ? Is er sprake, zoals Unizo suggereert, van coördinatoren voor grote bedrijven en coördinatoren voor KMO-vestigingen ? Het antwoord op deze vragen bepaalt de haalbaarheid en het welslagen van dit voorstel.

Bogaert

Om discriminatie tegenover startende bedrijven die met minder moeten beginnen en/of bedrijven die al miljoenen hebben geïnvesteerd, tegen te gaan, kan misschien worden geopteerd voor een coördinatorcheque met een maximumplafond van 5 miljoen euro, en bij lagere investeringen, een minimum van bijvoorbeeld een half miljoen euro, voor de kleinere KMO's. Dit zou bovendien passen in het beleid van de Vlaamse regering dat reeds sinds 1999 gebruik maakt van het chequesysteem in allerlei domeinen. Ik verwijs ook naar de adviescheques, die een groot succes kennen. Elk lucratief overheidsvoorstel, gefinancierd met belastinggeld, lokt heel wat gegadigden. Dit zal in dit dossier ook het geval zijn. Dit was niet zo bij de aanvang van de opleidingscheques, maar wel met de adviescheques.

We moeten ook bekijken op welke termijn de investeringscoördinatoren kunnen worden gefinancierd. De ondernemingsconferentie was daarvoor een kader.

Eind oktober heeft de minister-president een belangrijke verklaring gegeven over de expansiesteun nieuwe stijl. In de commissie lag de expansiesteun gedeeltelijk onder vuur. Oorspronkelijk omdat het element werkgelegenheid niet in het ontwerp was opgenomen – dit is later aangepast –, maar ook het callsysteem werd door sommigen beschouwd als een loterij waarbij rechtsonzekerheid zou ontstaan.

De minister-president heeft gesteld dat het decreet niet onverkort en ongewijzigd zou worden goedgekeurd. Het decreet is nu enkele maanden oud. In de beleidsbrief – die er gekomen is na mijn vraag – staat een nieuwe interpretatie van de economische steun, om de rechtszekerheid te bevorderen en er geen call-loterij van te maken.

Mijn vragen zijn misschien wat achterhaald, want ik heb ze gesteld op 28 oktober. Na de ondernemingsconferentie is het antwoord nog belangrijker dan de vraag van 28 oktober. We weten ondertussen dat het geen voorstel is, maar een beslissing van de Vlaamse regering.

Hoe komt het dat de expansiesteun nieuwe stijl tijdens de ondernemingsconferentie opnieuw bespreekbaar werd, terwijl dit in het Vlaams Parlement niet het geval was? In de commissie en tijdens de plenaire vergadering is gevraagd om dit bespreekbaar te maken, maar de tekst is onverkort goedgekeurd. Nu wordt tegemoetgekomen aan sommige suggesties.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik ben blij dat ook een lid van de meerderheid indringende vragen stelt over thema's die we heel regelmatig aan de orde hebben gesteld. Zowel voor de coördinatoren als voor de expansiesteun hebben we – zoals bij de bespreking van het decreet – alle middelen uitgeput om het opnieuw bespreekbaar te maken.

We hebben verkregen dat een reeks hoorzittingen werden georganiseerd. Hieruit is gebleken dat zowel werkgevers als werknemers unaniem zeggen dat de expansiesteun nieuwe stijl een zoveelste handicap is voor ondernemend Vlaanderen. Op andere terreinen hebben de sociale partners niet dezelfde mening, maar op dit punt zijn ze eenduidig.

Door de expansiesteun afhankelijk te maken van een wedstrijdformule, waarbij de financiële performantie van bedrijven wordt afgewogen – los van de intrinsieke waarde van het investeringsproject – kan geen enkel bedrijf dit incalculeren in het financieringsplan van de investering. Het is een maat voor niets. Ik betreur dat dit – ondanks de nodige aankondigingen – dode letter is gebleven.

We hebben al een handicap op het vlak van de energieprijzen. De Vlaamse heffingen op de energiekosten zorgen voor een concurrentienadeel met de ons omringende landen. Vroeger was er voor de ondernemingen – voor particulieren lag het anders – een concurrentievoordeel. Dit is weggewerkt door de Vlaamse heffingen.

Over de loonlast hebben we de discussie gevoerd. Dit telt ook mee voor onze bedrijven.

Ook op het vlak van de administratieve vereenvoudiging is er geen beterschap. Wat voorligt voor de overheidscoördinatoren is het ultieme bewijs – als dit nog moest geleverd worden – dat er, in plaats van de afbouw met 25 procent, geen aanzet is tot vermindering van de administratieve last. De oorzaken worden niet weggenomen, maar men schaaft wat aan de symptomen. De coördinatoren zijn er voor zeer grote projecten. Dit gaat voorbij aan de schaal van de Vlaamse KMO's.

Ik ben benieuwd naar het antwoord van de minister-president.

De voorzitter : Mijnheer de minister-president, het plafond voor de coördinator is 5 miljoen euro. Een

Voorzitter

bedrijf dat zich een dergelijke investering kan veroorloven, is geen kleine jongen.

Het zijn net de kleine bedrijven die het meeste moeite hebben om door de administratieve molen te komen. Zal de maatregel zijn doel niet voorbij-schieten? Zullen we niet de bedrijven helpen die zelf de mogelijkheid hebben om alle specialisten in te huren om hun problemen op te lossen? De kleintjes dreigen in de kou te blijven staan.

Minister-president Bart Somers : Mijnheer de voorzitter, collega's, er is een vraag over de investeringscoördinatoren en een vraag over de expansiesteun.

Gisteren werd de ondernemingsconferentie afgesloten. Werkgevers en werknemers bevestigen, ondanks de specifieke kritiek op bepaalde aangekondigde voorstellen, dat er een breed draagvlak is voor de totaliteit van de voorstellen. Het is een belangrijk gegeven. Normaal werkt de regering tijdens het laatste jaar van haar legislatuur haar planning uit en bolt uit. Wij hebben geprobeerd antwoorden te formuleren en aan te reiken die inspelen op de economische uitdagingen, waar Europa voor staat. We hebben een evenwicht nagestreefd tussen de nood aan een langetermijnvisie en onmiddellijke concrete oplossingen. De lange termijn is, bijvoorbeeld, terug te vinden in het pact van Vilvoorde of het innovatiepact, het rapport van professor Sleuwagen en het nieuwe rapport van professor Crijns.

Als we alleen maar langetermijnopties nemen, zal men ons verwijten dat de volgende regering een vrijblijvend beleid kan voeren. Alleen maar de korte termijn benadrukken brengt het gevaar mee dat men zegt dat het beleid diepgang en perspectief mist. Dat is precies de catch 22-situatie waarin wij zijn verzeild geraakt. Als beleidsverantwoordelijke moet men zich daarboven kunnen stellen. De langetermijnvisie is in de septemberverklaring duidelijk aangegeven. Ik denk aan de driesporenproductie en de kostenbeheersing, die ervoor zorgen dat Vlaanderen het logistieke centrum in Vlaanderen kan blijven en de competitie met de andere Europese landen kan aangaan. Dat betekent investeren in infrastructuur en de Vlaamse economie helpen bij de sprong naar meer innovatie. Dat zijn de drie belangrijke beleidslijnen.

In dat kader hebben wij een twaalftal pakketten met maatregelen genomen, die inwerken op de hefboomen die in Vlaanderen nodig zijn om in de

21ste eeuw de welvaart op peil te houden. We hebben met de secretarissen-generaal vergaderd. Het is mijn ambitie om ervoor te zorgen dat de voorstellen geen dode letter blijven. Een tijdstabel zal op internet worden geplaatst, zodat iedere burger de implementatie van de maatregelen kan opvolgen. Volgende week is al een nieuwe bijeenkomst met de secretarissen-generaal gepland. Het is de bedoeling om de parlementsleden, maar ook de ondernemers en burgers in Vlaanderen te kunnen meedelen hoever het met de implementatie van de maatregelen tegen juni 2004 is gesteld. Sommige maatregelen zullen nog niet uitgevoerd zijn, maar wel al op de sporen gezet. Ik denk bijvoorbeeld aan de vriendenlening. Het is een systeem dat kleine ondernemingen kan steunen, maar niet onmiddellijk kan worden ingevoerd. Het gaat om maatregelen, die zeker door een volgende legislatuur kunnen worden gesteund. Het voorbereidende werk zal dan ook nuttig zijn.

Wat de administratieve aanpak betreft, bewandelen we twee wegen. Het ene pad moet leiden naar de administratieve vereenvoudiging van de regel-druk of reglementitis. Er is een cel wetsmatiging geïnstalleerd. Het gaat om een nieuw concept. De complexiteit van de huidige regelgeving kent twee oorzaken. Europa brengt complexiteit mee en op het vlak van de ruimtelijke ordening zitten wij met een heel verleden dat bijsturing vergt. De cel wetsmatiging heeft 92 concrete projecten. Daarvan willen wij 85 percent tijdens deze legislatuur gerealiseerd zien. Een belangrijke vraag vanuit de ondernemerswereld is, bijvoorbeeld, de integratie van de bouwvergunning en de milieuvergunning tot een enkele vergunning zodat de termijnen worden verkort. Voor bepaalde sectoren willen wij ook standaardmodellen over de Vlaremwetgeving opstellen zodat de administratieve druk tot een tiende wordt teruggevoerd. Er wordt veel over gepraat, ook in de buurlanden, het is een moeilijk proces dat veel werk vraagt. Het is veel moeilijker om een regel af te schaffen dan er een bij te creëren. Er is nu een belangrijke stap gezet, ook qua methodologie, om de zaken op de juiste manier aan te pakken.

Een tweede pad is het volgende. Wij staan voor heel wat uitdagingen in deze complexe wereld op vlak van economie, milieu, ruimtelijke ordening, goed nabuurschap en individuele verzuchtingen. In zo'n hoogtechnologise postmoderne samenleving zal er steeds een belangrijk pakket spelregels nodig zijn om alle rechten te vrijwaren. Ik ben niet de persoon die stelt dat we er met een vierde van de huidige spelregels komen om alles te regelen. Met de meest doorgedreven administratieve vereenvoudiging zullen wij nog altijd worden gecon-

Somers

fronteerd met een heel pakket regels. De noodzakelijke regulering moet door de overheid op zich worden genomen. Vandaag moeten te vaak individuen of bedrijven dat doen. Daar wordt aan gewerkt. Ik denk bijvoorbeeld aan de eenlokettenfunctie.

Het idee van een eenlokettefunctie is een typisch voorbeeld. De burger gaat naar één loket. De administratieve afhandeling waarbij verschillende administraties betrokken zijn, neemt de overheid op zich.

Er waren twee voorstellen op de ondernemersconferentie. Ten eerste zouden startende ondernemingen ondersteund worden door de overheid, zowel voor de kostprijs als voor de afhandeling van de administratieve verplichtingen. De administratieve rompslomp wordt dus overgenomen door de Vlaamse overheid via het systeem van de cheques. De eerste tien cheques, goed voor 300 euro, worden gratis ter beschikking gesteld. De volgende cheques worden voor 75 percent gesubsidieerd.

Het tweede voorstel is het idee van de investeringscoördinator, dat gegroeid is uit de praktijk, bijvoorbeeld bij Ford Genk. Via een task force met één aanspreekpunt waar alle ambtenaren rond één tafel worden samengebracht, kan veel sneller en efficiënter resultaat worden geboekt. Een ander bedrijf, Schenker, dat zich in Willebroek heeft gevestigd, heeft eveneens een task force in het leven geroepen van de verschillende administraties. Daardoor kan het bedrijf veel sneller de nodige vergunningen krijgen en de nodige akkoorden bereiken binnen de administratie. Bij complexere dossiers komt vaak meer dan één administratie kijken. Het eenvoudigste is dan ook die te bundelen.

Doorgaans zijn bedrijven bereid zijn om correct met de administratie om te gaan. Ze raken echter gefrustreerd omdat ze worden geconfronteerd met allerlei aspecten die niet in orde raken inzake bouwvergunning, mobiliteit, enzovoort. Om dat te voorkomen, is het idee gegroeid van een investeringscoördinator. Zodra het dossier te complex wordt, kan de investeringscoördinator optreden als frontoffice. Hij is verantwoordelijk voor alle contacten met de backoffices van de Vlaamse overheid.

Tijdens de ondernemingsconferentie hebben we beslist dat we dit voorstel niet mogen beperken tot investeringen van 5 miljoen euro. Het systeem moet openstaan voor alle ondernemingen, zowel

kleine als grote. Zodra een investering, een uitbreiding of een nieuw project binnen een bedrijf een zekere complexiteit krijgt, moet het bedrijf zich tot de accountmanager – dat is een ander woord voor investeringscoördinator – kunnen richten. Die accountmanager volgt dat dossier op, brengt onmiddellijk alle administraties bijeen en bepaalt de randvoorwaarden waarbinnen het project kan worden uitgevoerd. Het gaat dan om randvoorwaarden inzake milieu, ruimtelijke ordening, leefmilieu, enzovoort. Hij bespreekt dat met de administraties en is het enige aanspreekpunt.

De vraag is nu hoe we dat gaan bekostigen. Op 7 november jongstleden heeft de Vlaamse regering beslist dat die accountmanagers zullen werken binnen de huizen van de economie en zullen worden gefinancierd met een deel van de vroegere dotatie aan de GOM's en een deel van de werkingsmiddelen van het VIZO. Een deel van het personeel van de GOM's zal daartoe worden verplaatst naar de huizen van de economie.

De accountmanagers worden opgedeeld per provincie zodat ze binnen hun werkingsgebied een netwerk kunnen uitbouwen in de vaak gedecentraliseerde administratie. De komende maanden moeten we nog vastleggen hoeveel accountmanagers nodig zijn per provincie. In de tijdstabel willen we de uitvoering implementeren van dat idee van accountmanagers.

Door met zo'n accountmanager te werken, kunnen een aantal structurele problemen binnen de administratie snel gedetecteerd worden. Het kan een probleem zijn van onderbemanning, maar evengoed een probleem van gebrekkig inlevingsvermogen in de uitdagingen waarvoor een onderneming staat.

Ik wil het ook nog even hebben over de expansiesteun. Vroeger hadden we een systeem van 'openbeurs'. Dat systeem lijkt zeer leuk, maar is budgettair zeer gevaarlijk. Een budgetpolitiek is onmogelijk zonder sluitende posten. De vraag is dan hoe men tegelijkertijd een recht kan creëren en met een gesloten beurs kan werken. Als er weinig vraag is naar expansiesteun, is dat geen probleem. Die vraag naar expansiesteun heeft men echter niet onder controle. Dat is een vraageconomisch gegeven. Het aanbod is beperkt, de middelen worden vastgelegd in de begroting. We staan hier dus voor een probleem. Immers, wat bedrijven nodig hebben, is de zekerheid dat ze de investeringssteun die de overheid ter beschikking stelt, wel degelijk zullen ontvangen.

Somers

Het VEV heeft terzake een aantal voorstellen uitgewerkt. We hebben met het VEV afgesproken dat er binnen het jaar een grondige evaluatie moet komen. In afwachting daarvan zullen we op twee manieren ingrijpen binnen het bestaande systeem. We willen het aantal calls uitbreiden van twee naar vier per jaar. De looptijd van een investeringsaanvraag bij een kredietinstelling bedraagt immers 3 tot 4 maanden voor een omvangrijk project. Dat is net voldoende tijd om een antwoord te geven op die call. De call zal dus worden afgestemd op de looptijd van een investeringsaanvraag bij een kredietinstelling.

Tot nu toe was er het enigszins perverse systeem dat een bedrijf zelf het steunpercentage kan invullen. Elk bedrijf weet dat, hoe minder steun het vraagt, hoe groter de kans is dat het zal worden toegekend. De vraag is dan wat de economische relevantie is van zo'n steun. Dat systeem zal dan ook worden gewijzigd. We zullen voortaan werken met een vast percentage. We hopen dat de besluitvorming objectiever wordt.

Op dit moment werkt het VEV met een systeem waarbij het aan de overheid vraagt een meerjarenengagement aan te gaan. Politiek-deontologisch zou het niet correct zijn dat een regering zich daartoe in het laatste jaar van de legislatuur engageert. Het systeem van het VEV kan eigenlijk pas worden ingevoerd bij het begin van een nieuwe legislatuur. Een regering beslist dan om voor de komende 5 jaar een bepaald pakket vrij te maken voor expansiesteun. Ze geeft daarbij de zekerheid van de 70 percent waar het VEV het over heeft. Als het budget het toelaat, zal ze er nog 30 percent bijgeven. Dat is het idee van het VEV.

Het is een aantrekkelijk idee, maar het geeft geen zekerheid. Het kan dat na twee jaar besturen wordt vastgesteld dat de ingeschreven budgetten opgebruikt zijn, en tegen het bedrijfsleven moet worden gezegd dat er de volgende drie jaar niets meer is. Hierdoor ontstaat een budgettaire en politieke druk om de budgetten op te trekken. We komen dan terecht in een verdoken openbeurssysteem.

Na een grondige evaluatie, in het najaar van volgend jaar, moet de volgende regering – die ongetwijfeld zal samengesteld zijn zoals de huidige – bekijken hoe het nieuwe systeem er moet uitzien. De expansiesteun wordt nu al, op basis van de gesprekken tijdens de ondernemingsconferentie, bijgestuurd.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister-president, ik dank u voor het zeer actuele antwoord.

Ik kan me volledig inschakelen in het idee dat de drie uitgangspunten waarrond wordt gewerkt, onafhankelijk zijn van de coalitie die de meerderheid vormt. Dit is een must in de economie van de 21ste eeuw.

In het begin van een legislatuur is er steeds veel overleg. Reeds in januari 2000 werd het eenloketstelsel uitgebreid besproken in de commissie. Jammer genoeg worden de zaken pas op het einde van de legislatuur de facto zichtbaar.

Het siert de Vlaamse regering dat ze nog een aantal zaken wil doen. Wat politiek-deontologisch juist is, wordt nog uitgevoerd, maar sommige zaken worden niet uitgevoerd om de volgende regering niet te bezwaren.

Als democraat ben ik voorstander van een dualisme in de politiek. Een dualisme naar Nederlands model kennen we niet. Heel wat vragen die hier worden gesteld, zouden een antwoord moeten krijgen na een dialoog met de regering. In het dualistische systeem in Nederland neemt het parlement afstand van de regering, ook in de besprekingen. In Nederland bestaat er meer controle- en kritiekrecht.

Hier is dit niet zo. Het Vlaams Parlement neemt meer akte van de zaken. Het parlement is niet betrokken bij Kleurrijk Vlaanderen, het Pact van Vilvoorde of een conferentie. Ik ben geen voorstander van dit model, omdat het parlement dan een kaderparlement wordt. De meeste decreten die we de voorbije tijd hebben besproken, hebben die naam niet, maar het zijn eigenlijk kaderdecreten, waarvan de uitvoeringsbesluiten veel belangrijker zijn dan het decreet zelf. Het parlement moet naderhand, via vragen en interpellaties, te weten komen wat er eigenlijk wordt uitgevoerd.

Ik ben blij dat ik als parlementslid in deze commissie van de minister-president kan horen wat er eigenlijk beslist wordt op het beleidsniveau, omdat later het parlement kan worden betrokken bij de decreetgeving. Dit is een belangrijk uitgangspunt om vragen, zoals vandaag gesteld, aan de orde te stellen. Ik dring aan op een meer dual systeem.

Over de coördinatoren zegt de minister-president dat dit gefinancierd wordt met middelen van de

Bogaert

GOM en het VIZO. Het zullen ambtenaren zijn, die in de huizen van de economie gaan werken, maar ook in de bedrijven zullen komen. We weten dat hieraan voor- en nadelen verbonden zijn. We zullen dit moeten evalueren.

Ik ben blij dat men afstapt van het systeem dat de regeling alleen voor de grote bedrijven zou zijn. Mijnheer de minister-president, uit uw woorden tijdens de ondernemingsconferentie kan ik afleiden dat het systeem ook van toepassing moet zijn voor de kleine KMO's. Dit is belangrijk.

We kunnen niet voorspellen wat het resultaat zal zijn. Volgens mij zullen de coördinatoren gebruikt worden voor de vereenvoudiging van het systeem. Ze zullen niet enkel de investering onderzoeken, maar ook aangeven hoe men in een moeilijke doolhof in de meest rechte lijn van A naar B kan geraken. Als dit de bedoeling is, ben ik er een groot voorstander van.

Over de expansiesteun ben ik gedeeltelijk tevreden, maar er blijft – het is een groot woord – toch wat frustratie hangen. In het parlement hebben we alles op een rijtje gezet en binnen de fracties, maar ook over de fracties heen, werd alles besproken.

Vroeger was het 'wie eerst komt, eerst maalt'. Door te werken met een open beurs was er een gevaar. Met het gevolg dat deze regering een aantal zaken heeft moeten opkuisen, met de grove en/of de fijne borstel. Een systeem 'wie eerst komt, eerst maalt' met een gesloten beurs, was wel mogelijk geweest.

Het nieuwe systeem – ik ben blij dat de Vlaamse regering dit dankzij de ondernemingsconferentie heeft ingezien – gaf ook geen zekerheid. Door gesprekken tussen de Vlaamse regering en de feitelijke machten – zoals meestal tijdens conferenties is het parlement hierbij niet aanwezig, maar het parlement heeft er wel over nagedacht – wordt tegemoetgekomen aan de vragen in verband met de rechtszekerheid. Minister Ceysens heeft vorige week een oproep gedaan voor meer 'calls'. De heer De Smet van PMV heeft dit technisch uitgelegd. De commissie heeft nu een duidelijker beeld van wat de Vlaamse regering bedoelt met het callsysteem. Het is niet de loterij, het wordt begeleid tot een zo eerlijk mogelijk systeem.

We moeten opletten wat we budgettair doen. Mijnheer de voorzitter, ik geef de adviescheques nu enkel als voorbeeld, want ik heb hierover een

schriftelijke vraag in voorbereiding. In de begroting 2003 is 5 miljoen euro ingeschreven voor de adviescheques. Deze cheques zijn een enorm succes en in een mum van tijd waren de middelen uitgeput. In november werd, door een verschuiving van middelen, 500.000 euro toegevoegd aan het budget. Op een week tijd waren ook deze middelen uitgeput. Momenteel is er een wachtlijst voor adviescheques voor 2004.

In de begroting 2004 wordt opnieuw 5 miljoen euro ingeschreven. Met de gekende wachtlijst zal dit budget reeds in juni 2004 op zijn. Misschien is dit de bedoeling. Er wordt 5 miljoen euro ingeschreven voor 2004, terwijl voor 2003 5,5 miljoen euro is ingeschreven en er nog 2 miljoen te kort is. We mogen niet in die begrotingsval trappen, noch voor de middelen voor de expansiesteun, noch voor de coördinatoren.

Mijnheer de voorzitter, ik kan me voor 90 percent vinden in het antwoord van de minister. Ik hoop dat de coördinatoren en de expansiesteun uiteindelijk zullen leiden tot een betere Vlaamse economie.

Bij de aanvang van deze legislatuur, en ook tijdens de vorige legislatuur, was economie een gedeelde bevoegdheid en niet zo belangrijk. Voor de huidige regering is het economisch-sociaal gegeven uiterst belangrijk geworden. Jaar na jaar zijn de bevoegdheden, de incentives en de aandacht van de ministers toegenomen, omdat de welzijn- of welvaartstaat staat of valt met het economisch model. Dat heeft niks te maken met privé of publiek, links of rechts, alleen met de realiteit. Ik hoop dat zowel de coördinatoren als de expansiesteun het verwachte resultaat zullen opleveren.

De heer Eddy Schuermans : Ik heb een opmerking over het callsysteem. Het is een pervers systeem. U spreekt over administratieve vereenvoudiging en rechtszekerheid. De eerste call is gelanceerd en de spelregels worden al gewijzigd. Dat is een typisch voorbeeld van gebrek aan rechtszekerheid. Bij voorbaat is vanuit alle hoeken gewezen op de perversiteit van het callsysteem. Er zijn bij de eerste call al twee facetten bijgestuurd. Het is een illustratie van de manier waarop de zaken niet moeten worden aangepakt.

Minister-president Bart Somers : Wij hebben heel veel puin geruimd. Wij hebben 10 miljard frank aan openstaande facturen uitgegeven, die dateren van de vorige legislatuur onder de verantwoordelijkheid van een minister van uw partij. Ik heb geleerd dat de tering naar de nering moet worden gezet en dat best met gesloten beurzen wordt gewerkt.

Somers

Het is een zoektocht naar een rechtvaardig systeem. Dat is geen gemakkelijke zoektocht, want er bestaat geen optimaal systeem. Rechten toekennen aan bedrijven en ondernemingen enerzijds, en werken met gesloten beurzen anderzijds levert altijd een spanningsveld op. Dat vertaalt zich in beoordelingscriteria, die de rechtszekerheid in de weg staan. Het enige wat mogelijk is, bestaat erin de termijn waarbinnen de expansiesteun wordt verleend te verkorten en andere beoordelingscriteria zo objectief mogelijk te benaderen. Wij werken in die richting.

Het VEV vraagt ook om dat in een meerjarenplanning uit te tekenen omdat men zo over een groter volume van middelen beschikt. Dat is een aantrekkelijk, maar kan nieuwe problemen meebrengen. De middelen kunnen dan voortijdig, nog voor het einde van de legislatuur, al zijn opgebruikt.

De heer Eddy Schuermans : Ik hoop dat uw opvolger niet naar de commissie moet komen met de vraag om meer expansiesteun. Dat zou een teken zijn dat het weer de goede kant uitgaat met de economie en dat er wordt geïnvesteerd. Wat de gesloten beurzen betreft, stel ik vast dat u voor de recente maatregelen ook niet met gesloten beurzen werkt. Ik denk bijvoorbeeld aan de Arkimedesregeling die zonder gesloten beurzen werkt. Er is dus geen eenduidigheid. In het verleden betekende de expansiesteun een competitievoordeel voor onze bedrijven ten opzichte van de bedrijven uit de grensregio's. Vandaag zal dat minder het geval zijn.

Minister-president Bart Somers : Dat is zo als er 10 miljard frank te veel wordt uitgegeven. De volgende twee jaar betekent dat een concurrentienadeel, want dan kan niets nog worden uitgegeven. De bedrijven die dan willen investeren, vinden bij de overheid geen geld meer.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Flor Ory tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de opvolging van het actieplan Limburgs Platform Werkgelegenheid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Ory tot de heer Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de opvolging

van het actieplan Limburgs Platform Werkgelegenheid.

De heer Ory heeft het woord.

De heer Flor Ory : Mijnheer de minister-president, Ik stel uw persoonlijke aanwezigheid hier op prijs. Bij het actieplan dat voorligt, zijn immers 80 procent van uw ministers betrokken. Het is ook een belangrijk signaal aan de Limburgers en ik dank u hiervoor. Intussen is mijn vraag al een maand oud en zijn er tal van nieuwe gegevens bijgekomen. Tussen 1 oktober en nu, op amper twee maanden tijd, is heel wat gebeurd. Het drama bij Ford heeft Limburg opnieuw wakker geschud. Het is van de mijnsluitingen geleden dat de bedrijfswereld, de vakbonden, de bevolking, de kranten en de briefschrijvers zoveel acties hebben ondernomen en van hun betrokkenheid bij de problematiek hebben getuigd.

Op 18 oktober werd een belangrijke solidariteitsactie georganiseerd, op 25 oktober is een Limburgs Sociaal Forum opgestart. Burgemeesters hebben zich over de grenzen heen verenigd, gemeenteraden hebben moties gesteund en erover gestemd. Vanuit het veld zijn er heel wat reacties gekomen. Op 8 oktober werd in de plenaire vergadering een actualiteitsdebat gehouden. Op 22 oktober heeft de plenaire vergadering een resolutie en een motie van aanbeveling aan de Vlaamse regering goedgekeurd.

Nu Limburg heel wat creativiteit aan de dag heeft gelegd, is het goed dat ook de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement hun verantwoordelijkheid opnemen. Dat was de afspraak.

Gelukkig heeft Ford Europa ook een aantal positieve beslissingen genomen. De Mondeotoekomst is enigszins bijgestuurd. Er is wat perspectief op de lange termijn. Ik dank ook de vakbonden. Zij hebben voor de toekomst een sociaal-economisch plan voor Limburg uitgetekend. Dat was belangrijk. Er waren drie elementen die in de discussie meespeelden.

Ten eerste, Ford min, het sociaal begeleidingsplan, Ford plus, de continuering van Ford-Limburg als basis voor de industriële tewerkstelling en Ford in het kwadraat, of de economische ontwikkeling in Limburg in zijn totaliteit. De vakbonden hebben puik werk geleverd door niet aan de sociale onderhandelingen te beginnen alvorens een Ford plus op tafel lag. Dat is tactisch goed gespeeld.

Ory

Ten tweede heeft men vorig weekend het begeleidingsplan afgewerkt. Dat is ook prima gepresteerd. In het Limburgse Platform Werkgelegenheid hebben de politiek verantwoordelijken van Limburg, de vakbonden en de werkgevers hun krachten gebundeld en ze hebben hun verantwoordelijkheid opgenomen. Zij hebben u een actieplan overhandigd met negen topprioriteiten. Het Fordincident kan als een acuut probleem worden gezien, nu moeten wij het structurele probleem aanpakken. Limburg heeft nog altijd meer werklozen dan de rest van Vlaanderen. Het parlement moet de rol opnemen van waakhond en nagaan of er wel degelijk beslissingen worden genomen en de uitvoering van de voorstellen, die op tafel liggen, controleren. Philips, dat nog niet zo lang geleden is gesloten, is nog steeds op zoek naar 450 banen voor haar vroegere werknemers.

Er is werk aan de winkel en er is een duidelijk signaal nodig.

Ik maak me wel zorgen over de interkabinettenwerkgroep. U hebt het Limburgse Platform op 2 december ontvangen en het actieplan gekregen. Tegen begin januari zou dat worden geactualiseerd en geconcretiseerd. Op de interkabinettenwerkgroep waren echter slechts drie kabinetten aanwezig : uw eigen kabinet, dat van minister Sannen en dat van minister Keulen. De anderen waren afwezig.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Ook het kabinet van minister Landuyt was aanwezig.

De heer Flor Ory : Dan ben ik slecht geïnformeerd. Ik neem daarvan akte van. Het is belangrijk dat het parlement en deze commissie in het bijzonder de zaak blijven opvolgen. Nu alles wat is geluwd en de pers minder kort op de bal speelt, moeten wij de waakhond zijn.

Mijnheer de minister-president, het actieplan bestaat uit drie delen : tewerkstelling, infrastructuur en financieringstechnieken. Hoe zal de Vlaamse regering het plan invullen ? Op welke manier zal elke minister zijn verantwoordelijkheid opnemen ? Met welke eisen uit het plan kunt u akkoord gaan en met welke niet ? Werd het actieplan al besproken met de voltallige regering ? Welke rol heeft de task force in de verdere afhandeling ? Dit gaat over bevoegdheden van vier of vijf ministers. Hoe zult u dit coördineren en proberen te komen tot een geïntegreerde aanpak ? Welke timing stelt u in het vooruitzicht ? Welke budgetten zijn er om het

actieplan te realiseren ? Zijn er naast de actienota nog ander initiatieven gepland om Limburg extra impulsen te geven ? Wat is de rol van de heer Heller ? Wanneer krijgen we inzage in zijn rapporten ?

Ik eindig met een citaat uit een artikel in Het Belang van Limburg van vandaag waar de resultaten van de Vlaamse ondernemersconferentie worden bekendgemaakt. Ik lees : 'Bij het volledige pakket komt een kostenplaatje van 264 miljoen euro kijken. Vlaams minister van Werkgelegenheid Renaat Landuyt hamert erop dat de regering geen fantasie verkoopt, daar er concrete bedragen zijn ingeschreven in de begroting 2004'. Ik pleit ervoor dat ook dit actieplan geen fantasie blijft.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, ik neem aan dat we de gedachtewisseling die hierna staat geagendeerd, koppelen aan deze vraag om uitleg.

De heer Flor Ory : Het actieplan is helemaal iets anders dan het sociaal begeleidingsplan. De gedachtewisseling zou specifiek over dat laatste gaan.

Minister-president Bart Somers : Er bestaat enige verwarring in deze commissie. Het Limburgs Platform bestaat uit werkgevers en werknemers en heeft een pakket voorstellen gedaan voor de Vlaamse regering. Daarnaast is er de task force die premier Verhofstadt en ikzelf hebben opgericht om de specifieke situatie van Ford Genk op te volgen.

De heer Flor Ory : Het is de eerste keer dat ik vernem dat de federale regering ook betrokken is bij die task force.

Minister-president Bart Somers : Met alle respect, maar dan leest u de kranten onzorgvuldig.

Mijn kabinetschef, de heer Kerremans, en de kabinetschef van de premier, de heer Gabriels, hebben regelmatig vergaderd met vertegenwoordigers van de verschillende kabinetten om tot een oplossing komen. Een zaak daarin is de tewerkstellings- of werkgelegenheidsceel. Die moet de mensen die hun job zullen verliezen, begeleiden om snel een andere baan te vinden. Mijn kabinetschef heeft de leiding gehad over het Vlaamse luik van de task force. Hij kan antwoorden op vragen daarover. Als u echter vragen wilt stellen over de tewerkstellingsceel, dan bevindt u zich op het exclusieve domein van minister Landuyt. Ik heb hem vanmorgen nog gebeld en hij stelt voor om nog enkele weken te

Somers

wachten indien u concrete gegevens wilt. Begin volgend jaar kan hij het hele actieplan van de tewerkstellingscel dat is opgesteld in samenwerking met de VDAB, toelichten. Op de vraag om uitleg van de heer Ory over het platform heb ik wel een uitgebreid antwoord klaar.

De heer Eddy Schuermans : Ik kan me vinden in uw voorstel.

Wat Ford Genk betreft, kunnen we niet spreken van een 'accident'. Het is een symbooldossier van een problematiek die zowel Limburgs, Vlaams als Belgisch is. Er zijn problemen in bepaalde sectoren en bij een bepaald type bedrijven en dat speelt ons parten. De problemen bij Ford Genk zijn in feite een illustratie van de pijnpunten in onze economie. Het stond in de sterren geschreven dat het een probleem zou kunnen zijn om de tewerkstelling in dat type van activiteit op een hoog niveau te houden. Limburg is daarvan trouwens nog meer afhankelijk dan elders.

Het is positief dat er een goed akkoord is gesloten tussen de werkgevers en werknemers. De overheid heeft ook een positieve inbreng gehad door enige soepelheid aan de dag te leggen op het vlak van bruggensioen. De aankondiging van nieuwe modellen is belangrijk voor de toekomst van het bedrijf op halflange termijn. We moeten blijven ijveren voor die toekomst. We konden niet berusten in het feit dat deze activiteit op zeer korte termijn volledig zou verdwijnen. Dat is nu niet het geval en er is nog toekomst voor een aantal arbeidsplaatsen. We zijn echter niet euforisch omdat er toch ook heel wat jobs verloren gaan.

We worden vanuit werkgevers- en werknemershoek met nieuwe vragen geconfronteerd. Ik wil het hebben over de anonieme werklozen, over de anonieme onzekeren op wie deze maatregelen niet van toepassing zijn. Dan heb ik het over de mensen die niet werden gesteund door een mars door Limburg. We hebben daar weliswaar zelf ook aan deelgenomen en stonden daar achter, maar die mensen kunnen geen aanspraak maken op goede afvloeiingsmaatregelen. Ook voor hen is het straks Kerstmis. Zij leven in onzekerheid. Hun bedrijven staan onder druk. We vrezen dat daar nog een aanzienlijk aantal ontslagen zal vallen, zij het niet van de grootteorde van Ford Genk. Die ontslagen zijn anoniemer en worden niet uitvergroot door de media. Het gaat immers over wat wordt beschouwd als een 'beperkt aantal arbeidsplaatsen'. Daaraan moet evenwel ook aandacht worden besteed.

Die mensen zijn niet het voorwerp van een task force of andere vormen van begeleiding, op de begeleidingen na die de VDAB en andere instanties kunnen aanbieden. Hun lot wordt vandaag een beetje weggedrongen, ook van werkgeverszijde. Ik hoor van een aantal bedrijfsleiders dat hun KMO's onder druk staan. Ze vechten voor het overleven van hun bedrijf, soms ten koste van arbeidsplaatsen en geven dat ook toe. Willen ze een toekomst, dan zal hen dit een bepaald percentage van hun bestand kosten : dat of niets. Ze vrezen nu met de Ford-norm als referentie te zullen worden geconfronteerd. Wat is ons antwoord op hun vragen ? We steunen de regeling voor Ford volkomen, maar er zijn ook de anonieme werklozen en bedreigde werkgevers buiten Ford : de toeleverars, maar ook het brede KMO-veld in Limburg.

We vinden het goed dat de sociale partners samen met het provinciebestuur, onder leiding van gedeputeerde Vandepuut, tot een zeer coherent actieplan zijn gekomen, dat duidelijk breder gaat dan de Ford-problematiek. Dit Limburgs Platform Werkgelegenheid is een goed uitgangspunt, ook in het licht van mijn betoog van daarnet. De hoofdmoot van dit plan is ons echter niet onbekend. Het is bijzonder jammer te moeten constateren dat het slechts door afdankingen bij Ford Genk is dat er aandacht wordt besteed aan deze elementen.

Er is sprake van federale en regionale aspecten : denk bijvoorbeeld aan infrastructuur. Onze regio is een grensregio met bijzonder veel mogelijkheden op het vlak van logistiek. Terzake worden we echter geconfronteerd met grote problemen. De noord-zuidverbinding blijft dode letter. De spoorverbindingen met Brussel verlopen moeizamer dan voor de tweede wereldoorlog. Daar is herhaaldelijk op gewezen. We vinden deze elementen ook terug in het actieplan. Er is het klaverblad in Lummen. Ik heb een eervolle vermelding gekregen, omdat ik dit honderd keer heb aangekaart. Er is letterlijk geen meter vooruitgang in dit dossier, dat we ook terugvinden in het actieplan. Daar komt zelfs geen aanzet toe. Noch in deze, noch in de volgende zittingsperiode zijn er aanwijzingen dat er ook maar iets zal veranderen aan die situatie.

Ik ben een groot voorstander van dit actieplan. Het bevat ook elementen in de sociale sfeer, waarover mevrouw Van Cleuvenbergen veel beter kan spreken dan ikzelf. Het gaat over echte noden waarin Limburg zich onderscheidt van andere regio's. Natuurlijk leven we niet op een eiland. De loonkostenhandicap of de slechte expansiesteunregeling zijn algemene gegevens, die niet alleen Limburg treffen. Toch zijn er nog een aantal specifieke pun-

Schuermans

ten waarop we ons, objectief gezien, helaas onderscheiden van andere regio's. Er is bijvoorbeeld de leerachterstand van de Limburgse jongeren in het hoger onderwijs. Aan dit soort elementen moet aandacht worden geschonken. Dit plan kan daartoe een bijdrage leveren. Ik hoop dat de regering bij het einde van de zittingsperiode, na 5 jaar, kan aangeven dat voor de belichte punten van het actieplan, die niet nieuw zijn, er toch de aanzet tot een oplossing is.

De voorzitter : Ik wil een en ander verduidelijken over de werkzaamheden. Naar aanleiding van de lunch met het VEV heeft de commissie op 14 oktober besloten om, in het kader van het volgen van de evolutie van de economische conjunctuur, het dossier van Ford Genk afzonderlijk te behandelen. Dat zou onmiddellijk na de begrotingsbesprekingen gebeuren.

Op basis van die beslissing werd op 25 november een brief gestuurd naar minister Landuyt. De tewerkstellingscel werkte goed, en de commissie wilde daar meer over weten. Na contacten in de Vlaamse regering heeft het kabinet-Landuyt laten weten aan het secretariaat dat de minister-president de verantwoordelijkheid draagt over het dossier-Ford. Aangezien de de tewerkstellingscel niet vertegenwoordigd is, stel ik voor de gedachtewisseling met deze mensen uit te stellen tot eind januari. Minister Landuyt heeft dit ook gevraagd. Op dat ogenblik zullen de cel en de minister hier zijn. Als we het daarmee eens kunnen zijn, dan kunnen we ons vandaag beperken tot deze vraag over het plan en de algemene benadering van de problematiek.

De heer Ory heeft het woord.

De heer Flor Ory : Mijnheer de voorzitter, we mogen het probleem niet herleiden tot een tewerkstellingsprobleem. Dit heeft ook te maken met initiatieven inzake huisvesting, welzijnszorg, openbare werken, enzovoort. Ik vind het enorm belangrijk dat de minister-president zich als coach ook inzake deze thematiek engageert. Dit mag niet worden gemarginaliseerd tot de verantwoordelijkheid van minister Landuyt. Het gaat duidelijk over ieders verantwoordelijkheid.

De voorzitter : Het was niet mijn bedoeling dit te herleiden. Toen plots bleek dat die cel goed werkte, wilden we graag weten hoe die cel de zaken zou aanpakken indien er sprake zou zijn van andere rampen. Daarom wilden we specifiek een gedachtewisseling hebben met de tewerkstellingscel uit

die task force. Vandaag behandelen we dus de algemene situatie in Limburg, en eind januari de werkgelegenheid, met minister Landuyt.

De heer Flor Ory : Binnen twee maanden zal ik dan ook de minister-president ondervragen over de vooruitgang inzake huisvesting en dergelijke.

De voorzitter : Dat is uw parlementair recht.

De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me graag aan bij de woorden van mijn Limburgse collega's. Ons inziens is er een mooie en noodzakelijke wending gekomen in de problematiek. Toch heb ik nog enkele vragen.

Mijnheer de minister-president, tijdens de crisis van Ford Genk de afgelopen maanden, en zelfs toen al was vastgesteld dat het kalf verdronken was, hoorden we van uw voorganger, die kandidaat was in Limburg, dat er toch nog 100 miljoen euro opzij was gezet om Ford vooruit te helpen. Ford had echter een beslissing genomen, dus kwam het niet meer in aanmerking voor deze som van 4 miljard frank, hoewel er een akkoord was met een ander bekend Limburgs politicus en voorman. Dat was niet echt moedig. Het was ook niet nodig om naderhand te komen zeggen dat men eigenlijk nog een som veil had. Wat zal er nu gebeuren met die som ? Toen was dat bedrag ook niet ingeschreven in een bepaald plan. Het werd naar voren gebracht als een injectie om toch maar investeringen naar Limburg te kunnen lokken. Er wordt hier gesproken van een herstelplan voor de Limburgse economie. Ik wil weten of men dit ernstig meent.

We spreken hier over een herstelplan voor de Limburgse economie. In welke mate is dat ernstig en waar haalt men de middelen vandaag om dat plan te ondersteunen ? In hoeverre is de mogelijkheid onderzocht om de LRM-middelen een deugdelijke bestemming te geven in dit project ?

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik sluit me aan bij de collega's uit Limburg. Ik woon aan de rand van Limburg. Het Hageland is de poort van Limburg, volgens sommigen de achterdeur van Vlaams-Brabant.

De steunmaatregelen worden afgelijnd met provinciegrenzen, hoewel de economische situatie niet ophoudt aan een provinciegrens. Een provincie of

Laurys

een sociaal-economische regio houdt weinig rekening met administratieve grenzen. Eergisteren hebben de professoren Cabus en Van Haverbeke in onze fractie een uiteenzetting gegeven over hun strategisch plan ruimtelijke economie. Aan de hand van studies hebben ze aangetoond dat het Hageland een regio is met exact dezelfde sociaal-economische kenmerken als de provincie Limburg. Het Hageland is in het verleden al erkend geweest als Europese steunregio 5b. Het Hageland heeft toen steunmaatregelen ontvangen, maar die zijn intussen afgebouwd.

Het effect van Limburg speelt dus wel duidelijk in de randgebieden die dezelfde economische kenmerken vertonen. Zo heeft Euroshoe, dat jarenlang nagenoeg de enige industrie was in Diest, beslist te verhuizen naar Beringen. Dat is slechts 15 kilometer verder, maar voor Diest betekent het een enorme aderlating. Het leegzuigeffect van Limburg op de randregio's bestaat dus wel degelijk. Er zijn nog heel wat bedrijven die de regio hebben verlaten om zich wat verder, in Limburg, te gaan vestigen.

Het spreekt voor zich dat men aan specifieke situaties specifieke maatregelen moet koppelen. Het probleem kan echter niet worden afgebakend met provinciegrenzen. Het mag niet de bedoeling zijn dat men een regio als Limburg economische impulsen wil geven ten nadele van andere regio's. Dat zal immers een effect van communicerende vaten hebben en de sociaal-economische situatie in Vlaanderen absoluut niet verbeteren. Uiterste voorzichtigheid is dus geboden met dergelijke maatregelen. We hebben het daar al over gehad naar aanleiding van het Limburgs Reconvertiefonds, waarbij er ook wat kritiek was van de andere regio's. Als men een draagvlak wil behouden voor de maatregelen ten voordele van de provincie Limburg, dan moet men ook aandacht hebben voor de randgebieden die worden geconfronteerd met het leegzuigeffect vanuit Limburg.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Er moet inderdaad een draagvlak zijn in Vlaanderen voor de problemen van die regio's die met problemen worden geconfronteerd. Wie een actieplan opstelt, moet daarbij uitgaan van objectieve parameters om na te gaan waar de basis ligt voor zo'n plan.

Het Actieplan voor het behoud van Ford en creatie van nieuwe werkgelegenheid in Limburg, zo heet

het actieplan dat de minister-president heeft ontvangen in Limburg. Het actieplan voor het behoud van Ford is voorlopig grotendeels gerealiseerd door Limburgers zelf. Dat betekent natuurlijk niet dat we het alleen zullen blijven aankunnen.

Ik wil het vooral hebben over de creatie van nieuwe werkgelegenheid in Limburg. Ik heb het dan niet alleen over zij die nu werkzoekend zijn maar ook over de jobs die nog verloren zullen gaan zoals bij Ford Genk en in de randbedrijven. Wanneer we de cijfers van de werkloosheid in Limburg vergelijken met die in Vlaanderen, dan stellen we vast dat die in Limburg nog altijd hoger liggen ondanks alle pogingen van de voorbije jaren. Daarnaast stellen we ook vast dat de werkloosheid bij vrouwen enorm hoog ligt in Limburg.

Limburg is een specifieke regio, geen probleemregio. Limburg is ook een regio die erg samenhangt. Dat is gebleken naar aanleiding van het drama bij Ford Genk. Een hele provincie scharen achter één actieplan, met oplossingen waarbij er aandacht is voor alle regio's, dat is de kracht van het Limburggevoel dat wij hebben.

Ik leg even de link met de welzijnssector. Mijns inziens is de welzijnssector ook een economische sector. In dat circuit is immers een groot aantal mensen werkzaam. Wat de ontwikkelingen binnen deze sector betreft, kennen we een achterstand inzake uitbouw ten opzichte van de rest van Vlaanderen. Ik heb het dan zowel over ouderenzorg als over kinderopvang of andere. De link met de hoge werkloosheid van vrouwen is hier duidelijk. Vele vrouwen kiezen ervoor om in die sector te gaan werken. Als die sector een grote achterstand kent, dan is het normaal dat het vooral over vrouwen gaat.

Mijnheer de minister-president, in de nota die u hebt ontvangen, staat dat Limburg op korte termijn driehonderd dringende opvangplaatsen voor ouderen nodig heeft als gevolg van de veroudering. Ik heb bij een bouwbedrijf nagevraagd wat dat op korte termijn zou betekenen voor de tewerkstelling bij de bouwsector. De kostprijs voor de bouw van een rusthuis voor honderd ouderen bedraagt 250 miljoen Belgische frank. Voor een bouwbedrijf betekent dit concreet dat het gedurende 3 tot 4 jaar ongeveer twintig personen kan tewerkstellen. Wanneer de welzijnssector incentives krijgt, dan is dat ook in het voordeel van de bouwsector. Eens een bedrijf aan het werk is, zal het ook bijkomend personeel moeten aannemen, vooral wanneer het gaat om nieuwe initiatieven. De bestaande initiatieven werken immers vaak met meer personeel dan

Van Cleuvenbergen

waarvoor ze worden gesubsidieerd, omwille van de werkdruk.

Ik wil het ook nog even hebben over de regeldruk bij bedrijven. Wanneer men het in de inleiding van het actieplan Limburg heeft over algemene maatregelen, dan denkt men waarschijnlijk alleen aan economische bedrijven. Ik wil daar echter ook de bedrijven die in de zorgsector werken, bij opnemen. Ook zij worden overstelpt door die regeldruk. Ze hebben het enorm moeilijk om een VIPA-subsidiedossier klaar te krijgen in de hoop dat hun bouwtoelage intussen niet is vervallen.

Mijnheer de minister, in alle studies wordt bewezen dat er bijkomende bedden nodig zijn in de rust- en verzorgingstehuizen. Dit wordt gefinancierd door het RIZIV. Dus als het project loopt, is dit geen grote uitgave. Het grote probleem is dat men niet zomaar RVT-bedden kan krijgen. Eerst moet men gewone rustoordbedden hebben, die dan omgezet worden naar RVT-bedden. Dit is een omweg.

Uit de jaarcijfers van het VIPA blijkt dat er in Limburg te weinig investeerders zijn voor de bouw van gewone rustoorden. Niemand doet dit, omdat het economisch niet rendabel is. De middelen die de OCMW's moeten bijleggen om iemand in een rustoord te laten verblijven, zijn zo hoog dat er te weinig mensen gevonden worden om initiatieven te nemen in deze sector. Daardoor kan ook de tweede sector niet op gang worden getrokken.

Mijnheer de minister-president, ik zou willen dat u dit zelf opvolgt, ook voor de welzijnssector in Limburg. Ik denk dat er voor de toekomst het meest garanties zijn als de zaak ook economisch wordt bekeken, en niet enkel vanuit de 'zachte sector'.

In de begroting 2004 zijn de middelen voor investeringen in rustoorden en ziekenhuizen met 25 procent gedaald. Hoe kan dan het actieplan voor nieuwe werkgelegenheid in Limburg uitgevoerd worden voor de zorgsector ?

De voorzitter : Limburg is een rode draad in deze commissie. Als het over de kust gaat, zijn de parlementsleden van de kust aanwezig, als het over Limburg gaat, zijn het de Limburgse parlementsleden. Dit siert hen. Ik heb zelden een masterplan voor Oost-Vlaanderen zien voorleggen.

Ook de LRM-gelden zijn van belang. Vanaf 1999 is constant naar de LRM-gelden verwezen. Deze regering heeft de spaarpot geopend. De leden van de

raad van beheer van de LRM zijn geen bankiers die hun intresten tellen. Er wordt gewerkt met een enveloppesysteem. Zullen de LRM-gelden volop gebruikt worden om Limburg economisch te ondersteunen ?

Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Bart Somers : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is een omvangrijke, complexe materie. Het is niet eenvoudig om een volledig antwoord te geven. Ik zal proberen om zo systematisch mogelijk een aantal elementen van het antwoord – die een licht werpen op de procedure en de aanpak – te geven.

De uitdaging waar Limburg voor staat, is accuraat beschreven door de heer Schuermans. In Limburg wordt het economisch draagvlak, meer dan elders, geschraagd door een aantal grote industriële actoren. Dit maakt de provincie kwetsbaar.

Daarnaast is er de historische kwetsbaarheid. Volgens de werkloosheidsgraad en andere indicatoren is Limburg – ondanks alle inspanningen van opeenvolgende regeringen – nog steeds de provincie die bijzondere aandacht vraagt.

Het antwoord op deze vaststelling is in de eerste plaats algemeen : er wordt een algemeen Vlaams beleid gevoerd. Ik verwijs naar de federale tewerkstellingsconferentie en de Vlaamse ondernemingsconferentie. De eerste aanpak is het algemeen beleid, dat zorgt voor een economisch vriendelijk klimaat, met meer kansen voor bedrijven en ondernemerschap. Dit kan, ook in Limburg, bijdragen tot het versterken van het economisch weefsel.

Een voorbeeld : als we erin slagen een beleid vorm te geven waardoor meer mensen met een eigen onderneming starten, kunnen we hopen dat dit ook in Limburg gebeurt, en dat het bijdraagt tot de versterking van de KMO's.

Daarnaast werd het Limburgs Platform Werkgelegenheid opgericht. Bovenop het algemene Vlaams beleid is er specifieke aandacht nodig voor Limburg.

Werkgevers, werknemers, politieke verantwoordelijken – enkele burgemeesters hebben zich uitdrukkelijk geëngageerd en ook de bestendige deputatie heeft zijn verantwoordelijkheid genomen – en de Kamer van Koophandel hebben de handen in elkaar geslagen om een actieplan te maken en een voorstel te doen aan de Vlaamse regering.

Somers

Het actieplan somt de prioriteiten op van wat er in Limburg extra zou moeten gebeuren. Het is een heldere, soms omvangrijke, samenvatting die een breed spectrum van problemen aankaart. Het gaat over problemen met infrastructuur, zorg, ruimtelijke ordening – de vraag om aan Limburg de functie van economische poort toe te kennen –, sociale huisvesting, de reconversievenootschappen en de rol van de RLM als stimulator voor het Limburgs ondernemerschap.

Op 2 december heeft een vergadering plaatsgevonden. De Vlaamse regering was vertegenwoordigd door de ministers Sannen, Keulen en Landuyt en ikzelf. We hebben kennis genomen van de voorstellen van het platform en zijn het engagement aangegaan om eind januari een concreet antwoord te geven. Het is beter om een bescheiden, maar concreet antwoord te geven, dan een algemeen, nietszeggend antwoord. We willen voor alle aspecten van het actieplan een concreet antwoord formuleren.

Er is geen task force opgericht. Het is een interkabinettenwerkgroep die de zaak opvolgt. Deze werkgroep wordt door mijn kabinet geleid en aangestuurd. Alle kabinetten hebben de opdracht gekregen om het nodige basismateriaal te verzamelen. De werkgroep heeft gisteren de eerste keer vergaderd en zal op 9 januari opnieuw vergaderen om een concrete stand van zaken te geven voor de verschillende dossiers.

De ambitie van de regering kadert binnen de mogelijkheden van een regering die op zes maanden van verkiezingen staat, en dat niet wil negeren. Het zou gemakkelijk zijn om verre gaande engagementen aan te gaan. Die zouden dan door de oppositie en de meerderheid omschreven worden als 'morgen zal men gratis scheren', want de huidige regering draagt geen verantwoordelijkheid.

Ik wil me houden aan de beperkte tijd die me gegeven is. We gaan een ding niet doen en twee dingen wel. We zullen geen zware, nieuwe beleidsengagementen aangaan, die de huidige legislatuur overstijgen. Als we dat doen, nemen we de burger en het parlement niet ernstig.

Voor de verschillende lopende dossiers, bijvoorbeeld op het vlak van infrastructuur, huisvesting en de rol van de LRM, willen we bekijken hoe we zaken kunnen versnellen en prioritair maken. We willen aan het platform en aan het parlement toelichten welke concrete dossiers versneld zullen

worden uitgevoerd en hoe we de bestaande budgetten kunnen heroriënteren. Bijvoorbeeld voor de sociale huisvesting kunnen we bekijken of er budgetten zijn om extra inspanningen te doen voor specifieke noden in Limburg.

Daarnaast willen we beleidsvoorbereidend werk doen. De economische poort kan niet meer tijdens deze legislatuur voleindigd worden. Het gaat hier om een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. We kunnen wel beleidsvoorbereidend werk verrichten, dat nuttig is voor de volgende ploeg. Ervan uitgaand dat er een zeer breed draagvlak aanwezig is in Limburg.

De discussie over de noord-zuidverbinding duurt al heel lang. Ik heb dat als niet-Limburger van op een afstand gevolgd. Doorheen de jaren is naar een consensus toegewerkt, maar de noord-zuidverbinding kan daarmee nog niet worden afgewerkt. Zelfs CD&V zou het bewonderen mochten wij ze op slag kunnen realiseren. Er is nog heel wat zinvol werk te verrichten. Dat is ook de vraag van het platform. Zij verwachten niet dat de regering alles waarmaakt, maar binnen de budgetten moeten prioriteiten worden gesteld en moet het nodige beleidsvoorbereidende werk worden verricht om in de toekomst tot volwaardige beslissingen te komen. Dat antwoord wordt nu binnen de kabinetten uitgewerkt en zal aan het parlement en aan het platform tegen het einde van de maand januari worden aangeboden. Dat is onze houding ten aanzien van het degelijke document dat wij vanuit Limburg hebben gekregen. Het is belangrijk dat het gedragen wordt door zowel de overheid, de vakbonden als de werkgevers. Tegen eind januari zal duidelijk blijken wat binnen het resterende tijdsbestek nog wordt gedaan. Op elk onderdeel zal zeer concreet worden geantwoord. Dat is eerlijk en correct op zes maanden van de verkiezingen.

Het tweede punt betreft de taskforce Ford. Binnen de marges van de Vlaamse regering is, samen met de federale regering, een taskforce opgericht. Er zijn vele vergaderingen geweest, namelijk op 8 oktober met de vakbondsdelegatie, op 9 oktober met de directieleden van Ford Europa, op 22 oktober met de vakbonden, en nogmaals met de Ford-vertegenwoordigers, op 12 en 19 november met de Ford-vertegenwoordigers en ook op 2 december. Wij hebben tijdens de besprekingen aandachtig geluisterd naar zowel de vakbondsorganisaties als de directieleden van Ford. Het bedrag van 4 miljard frank is daarbij niet naar voren gebracht, ook niet door de werkgevers. Mijn kabinetschef heeft de besprekingen aan Vlaamse kant gecoördineerd. Er is een beleidskader uitgewerkt dat beantwoordt aan

Somers

de verzuchtingen van Ford Europa om nieuwe investeringen in Genk mogelijk te maken. Dat kader is op 12 november meegedeeld. De steun van de Vlaamse en de federale regering is zeker mee de aanleiding geweest om de raad van bestuur van Ford Genk op 13 november ertoe aan te zetten een gunstige beslissing te nemen zodat in de toekomst, naast de Mondeo, ook twee andere nieuwe modellen hier worden geassembleerd.

Ik wil bescheiden zijn en stellen dat het succes niet alleen omwille van de verantwoorde houding van de regering is geboekt, maar zeker ook door het verantwoordelijk optreden van de vakorganisaties. Zowel de lokale als de Europese directieleden van Ford Genk hebben zich eveneens ingezet voor het behoud van de tewerkstelling in Limburg, zij het dan in het kader van een bedrijfseconomische logica, die toch verschilt van een politieke logica, een vakbondslogica of een algemeen Vlaamse logica, en dikwijls botst en prikkelt.

De vakbondsorganisaties hebben puik werk verricht in zeer moeilijke omstandigheden en een evenwicht gevonden in het kanaliseren van een ongenoegen en het zich constructief opstellen om jobs voor de toekomst te redden. De regering heeft gedaan wat zij moest doen. Dit dossier, dat op bepaald ogenblik hopeloos leek, is tot een goed einde gebracht.

De overheid heeft ten aanzien van de automobielenindustrie ten volle haar verantwoordelijkheid opgenomen. De autoassemblage heeft kunnen rekenen op heel wat overheidssteun en incentives vanuit Vlaanderen. Zowel in Gent als in Antwerpen zijn er extra miljardeninvesteringen bijgekomen. Bij Volvo Gent wordt volgende week de duizendste nieuwe werknemer in dienst genomen. De Vlaamse regering heeft hier ruimte en kansen gecreëerd.

Bij de genomen maatregelen, zit ook de tewerkstellingscel. Zij heeft tot taak om samen met de VDAB trajecten uit te werken en begeleiding uit te bouwen voor de mensen die hun job verliezen. Wij blijven hoe dan ook met een banenverlies zitten. Ford Genk is dikwijls in beeld gekomen. Ook bij de toeleveringsbedrijven zijn er mensen die hun job zijn kwijtgeraakt. Zij vragen ook om steun. Wij moeten deze bekommernis meenemen. Een antwoord moet worden geboden vanuit een algemene

strategie. De ondernemingsconferentie moet kansen op tewerkstelling creëren. Verder doet het Limburgs platform dit door in te spelen op specifieke verzuchtingen op vlak van infrastructuur, door het mobiliseren van LRM-gelden.

Wat de rol van de heer Heller betreft, kan ik u meedelen dat hij vroeger een verantwoordelijke functie had bij Ford, en nu consultant bij de LRM is.

Over de Ford-taskforce is nooit veelvuldig of breedvoerig gecommuniceerd. Het is een dossier dat zoveel mogelijk met de nodige sereniteit moet worden afgewerkt om resultaat te boeken. De afwikkeling zal ook discreet gebeuren. Eventuele vragen daaromtrent zal ik echter met welwillendheid beantwoorden.

Aan de heer Landuyt is het dossier over de tewerkstellingscel overgemaakt en hij zal dan ook de volgende week alle verdere concrete informatie bezorgen over de methodologie die wij bij de sluiting hebben gebruikt. Het is dezelfde als degene die in het verleden bij andere sluitingen is gebruikt. Het is eveneens zinvol om te horen hoe de VDAB problemen bij jobverlies aanpakt.

Ik hoop hiermee een kader te hebben geschetst. Antwoorden op het platform komen er dus einde januari. Wat Ford aangaat, kan ik verwijzen naar de successen die voor de toekomst zijn gerealiseerd. De tewerkstellingscel komt concreet in de loop van januari aan bod en voor de algemene problemen verwijs ik naar de ondernemingsconferentie en de resultaten die daar op tafel liggen.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Weet u iets over de daling van de VIPA-middelen ?

Minister-president Bart Somers : Binnen de totaliteit van de VIPA-middelen wordt Limburg achteruitgesteld. Tijdens het komende jaar moeten we proberen de middelen te heroriënteren. Het probleem is echter dat de begroting is goedgekeurd en dat we daarbinnen moeten schuiven. Het kabinet van minister Byttebier onderzoekt nu of er een herschikking kan gebeuren, gericht op Limburg.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister-president, ik hoop dat u mijn opmerkingen over de

Laurys

randgebieden ter harte neemt. U mag ze niet onderschatten.

De heer Ory heeft het woord.

De heer Flor Ory : Het stemt me tevreden dat de minister-president zich ertoe engageert om tegen eind januari een schriftelijk antwoord te formuleren per departement. Ik blijf echter bekommerd over de coördinatie met het federale niveau. De minister-president blijft vaag en zegt de Vlaamse kant te coördineren. Maar wie coördineert het geheel ? Ik kreeg daarover graag nog wat meer duidelijkheid. De minister-president maakt zich ook gemakkelijk af van de vraag over de heer Heller. In wiens opdracht werkt hij ? Ik had begrepen dat de heer Heller was aangezocht door voormalig minister-president Dewael. Nu wordt gezegd dat de provincie Limburg hem heeft geëngageerd. Ik kreeg daar tegen eind januari eveneens graag meer duidelijkheid over.

De voorzitter : Er is in deze commissie al een vraag om uitleg gesteld over de heer Heller. U kunt dat verslag er misschien eens op nalezen.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.51 uur.*
